

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Chișinău
(sediul Buiucani)

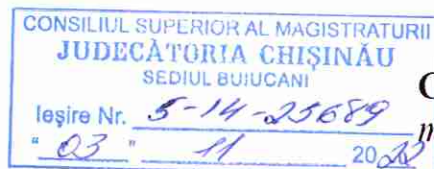

MD-2004, mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
tel./fax 022-29-51-20

The Supreme Council of Magistrates
Chișinău District Court
(Buiucani Office)

MD-2004, Chișinău,
200 Ștefan cel Mare și Sfânt blvd.
Tel. number/fax 022-29-51-20

03.11.2022

Curții Constituționale a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu nr. 28

Copia pentru informare: cet. Șoiliță Tudor
or. Ungheni, str. A. Bernardazzi nr. 14 ap. 59

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*) expediază în adresa Dvs sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea efectuării controlului constituționalității sintagmei „dispoziției sau cererii legitime” din conținutul art. 336 din Codul contravențional.

Anexe primului adresat:

- Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 1 filă;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, pe 10 file;
- Copia încheierii Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*) din 03 noiembrie 2022, pe 3 file;
- Copiile materialelor cauzei contravenționale nr. 4-22154578-12-4-24102022 (4-3932/2022), pe 8 file.

Adresatului doi: - Copia încheierii Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*) din 03 noiembrie 2022, pe 3 file.

Judecător

Veaceslav CERNALEV

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

S E S I Z A R E

*privind excepția de neconstituționalitate
prezentată în conformitate cu art. 135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Constituție*

A. Autorii excepției de neconstituționalitate

1. Nume: **Șoilița**
2. Prenume: **Tudor**

A.2. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu:Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
2. Judecător/complet de judecată:
3. Adresa instanței de judecată:mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.200
4. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată:0-22-20-49-03; e-mail: jbu@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

1. Judecătoria Chișinău examinează cauza contravențională de acuzație a lui Șoilița Tudor în comiterea contravenției prevăzute de art.336 Cod contravențional (*Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept*).
 2. În fapt, la data de 14 octombrie 2022, eu Șoilița Tudor mă aflu în municipiul Chișinău și îmi manifestam opinia politică sub formă de protest împotriva acțiunilor/inacțiunilor Guvernului RM, care în opinia mea prin manipulări a indus poporul în eroare. Cu sloganul electoral – „*pornim vremuri bune*”, a manipulat cetățeanul Republicii Moldova ca pe urmă să trăim vremuri mult mai grele și dificile decât timpurile când se rostea acel slogan electoral.
 3. Acțiunile mele erau pierfect legale, nu am admis nici o încălcare de lege, nu am rostit limbaj amenințător, nu am avut comportament violent, nu am folosit băuturi alcoolice, nu am fumat în loc public, nimic din cele descrise. Pur și simplu protestam pașnic și-mi exprimam opinia mea față de starea în care trăim, și care ne-am pomenit toți din motivul incompetenței Guvernului. Acesta fiind opinia mea.
 4. În aceeași zi la 14 octombrie 2022, aproximativ la ora 13:00 un angajat al poliției, din mulțimea de polițiști care se aflau, mi-a dat o indicație ca să încetez protestul fiindcă nu am dreptul și să plec, în caz contrar voi avea neplăceri.
Respectiv mi s-a părut abuzivă astfel de indicație. Nu m-am supus asemeniilor cerințe. Noi trăim într-un stat de drept și nu polițenesc. Nu poliția este acel organ care poate să-mi împiedice dreptul de a protesta. Rolul poliției la acel protest era de a menține ordinea publică și nu de a mă impune să renunț la dreptul meu de a protesta.
 5. La data de 16.10.2022 ora 22:40, peste două zile, un angajat al poliției mi-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție pentru că nu m-am supus cerințelor legitime a poliției de a renunța la protest, învinuindu-mi contravenția prevăzută de art.336 Cod contravențional (*Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererile legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept*).
- În învinuirea adusă mie, angajatul poliției reține următorul fapt:**
Cet. Șoilița Tudor aflându-se pe bd.Ștefan cel Mare și Sfânt 108 mun.Chișinău la acțiuni de protest nu s-a subordonat cu rea-voință a normelor legitime a angajaților cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne aflînduse în exercițiu de funcționare.
Prin urmare,eu Șoilița Tudor am ignorant Legea 218 din 24.10.2008.(a se vedea copia procesului verbal cu privire la contravenție).
6. Prin urmare, este o învinuire total nefondată, în baza căreia o instanță de judecată mă va pedepsi. Iar în ansamblu este o intimidare.
 7. Fiindcă, agentul constatator mă învinuiește într-un mod abstract că am ignorat Legea 2018 din 24.10.2008.

Legea 218 din 24.10.2008, este legea prin care a fost adoptat Codul Contravențional, care reglementează procesul contravențional, scopul lui, ect. Codul Contravențional conține partea generală și partea specială a procesului contravențional. Codul Contravențional reglementează inclusiv competențele materiale a poliției, instanțelor de judeată, de recurs, revizuire, adică conținând reglementări în 484 de articole, poziționate în capitole diferite.

8. Prin urmare, agentul constatatator mă învinuiește că am ignorat Codul contravențional în întregime, prin care am comis contravenția prevăzută de art.336 Cod contravențional (*Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererilegitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept*).

9. În astfel de situație, chiar nu-mi este clar ce am încălcat, la ce cerință nu m-am subordonat, fie că la cerința de a renunța la protest, fie că la cerința că am ignorat Codul contravențional într-un mod în imaginația polițistului, posibil nu-l cunosc așa cum îl cunoaște polițistul respective, și că asta ar fi o încălcare credcă.

10. Problema de drept care a determinat supunerea mea răspunderii contravenționale constituie calitatea art.336 din Cod contravențional (*Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererilegitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept*).

Fiindcă legea nu redă într-o manieră clară, concretă și precisă, care sînt cerințele/dispozițiile legale pe care le rostește un polițist, iar nerespectarea acestor cerințe atrage răspunderea contravențională.

Or potrivit art.336 din Cod contravențional se prezumă că orșice cuvînt, frază rostit de un polițist este o cernință legală, iar nerespectarea cuvîntului polițistului poate fi sancționată.

Situația ce a determinat supunerea mea pedepsei contravenționale subminează statul de drept și-l transformă în stat polițenesc, unde cuvîntul unui polițist este mai presus de dreptul de a protesta.

11. În asemenea situație, art.336 din Cod contravențional (*Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererilegitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept*), în redacția actuală este neconstituțional, motivele pe care vor fi descrise în alt compartiment al sesizării.

c. Obiectul sesizării

12. Prezenta sesizare are ca scop controlul constituționalității a unor prevederi din art.336 din Cod contravențional (*Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererilegitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept*), potrivit căreia:

Articolul 336.

Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept

(1) Nesubordonarea cu rea-voință **dispoziției sau cererii legitime** a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații și securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Se solicită controlul constituționalității a sintagmei „**dispoziției sau cererii legitime**” din conținutul art.336 alin.(1) Cod contravențional, prin prisma corespunderii acestuia cu prevederile următoarelor norme din Constituție:

- Art.1 alin.(3) din Constituție;
- Art.21 din Constituție(Prezumția nevinovăției);
- Art.22 din Constituție;
- Art.23 din Constituție;
- Art.26 din Constituție;
- Art.40 din Constituție(Libertatea întrunirilor);
- Art.54 din Constituție.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau amai multor drepturi garantate de Constituție

Principii generale:

13. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale:

Curtea reține că exigențele statului de drept presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

Exigența accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea fiind publicată în Monitorul Oficial.

La rândul ei, exigența previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

Totodată, pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66; *Seychell v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).

O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, i.e. accesibilitatea și previzibilitatea.

În particular, textul legislativ trebuie să corespundă principiului coerenței.

(Jurisprudență preluată din HCC nr.6 din 19.03.2019)

14. APLICAREA PREZENTELOR PRINCIPII ÎN PREZENTA CAUZĂ:

Cu privire la îndeplinirea exigenței previzibilității a sintagmei „dispoziției sau cererii legitime” din conținutul art.336 alin.(1) Cod contravențional.

Sintagma **„dispoziției sau cererii legitime”** din conținutul art.336 alin.(1) Cod contravențional, nu precizează cu suficientă claritate și precizie care sînt acele cerințe legitime a angajatului de poliție ca eu ca cetățean să prevăd, într-o măsură rezonabilă în anumite circumstanțe, consecințele pe care le pot avea în urma unei anumite conduite de nerespectare a acelor cerințe.

Or prevederile sintagmei **„dispoziției sau cererii legitime”** din conținutul art.336 alin.(1) Cod contravențional, presupun că orșice frază s-au cuvînt rostite de un polițist sînt legitime, simplul fapt este că polițistul să fie la serviciu, ca să fie considerate vorbele sale drept legitime chear și-n cazul cînd o solicitare a unui polițist produce o ingerință în exercitarea drepturilor fundamentale de către cetățean în statul democratic.

La caz polițistul mi-a cerut în opinia sa legitimă, să renunț la manifestarea dreptului consacrat de art.40 din Constituție(Libertatea întrunirilor), iar pentru că cerința sa prin prisma art.336 Cod contravențional se prezumă în mod abstract ca fiind legitimă, eu sînt supus neîntemiat răspunderii contravenționale.

Situația data, contravine principiului statului de drept așa cum s-a proclamat în art.1 alin.(3) din Constituție, produce ingerința în art.40 din Constituție(Libertatea întrunirilor), și transformă artificial starea lucrurilor într-o faptă neprevăzută de legea contravențională, dar adusă în mod eronat în concordanță cu delictul contravențional, numai să survină sancțiunea contravențională, pentru a intimida persoana care protestează în mod democratic.

În cazul procesului judiciar, prevederile sintagmei **„dispoziției sau cererii legitime”** din conținutul art.336 alin.(1) Cod contravențional, aduce atingeri grave prezumției nevinovăției, fiindcă eu nu mă pot apăra de o acuzație nefondată.

Or cerința polițistului, indiferent ce urmărește, indiferent cum este expusă, ea se prezumă a fi legitimă, iar art.336 alin.(1) Cod contravențional sancționează fapta de

nesupunere la cerința polițistului, fără ca persoana să poată demonstra că cerința polițistului este ilegală.

Garanția necesară apărării persoanei împotriva învinuirii în comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, este încălcată, fiindcă orșice argument adus împotriva unei astfel de învinuiri este nefondat, deoarece mai presus este cerința polițistului care întodeauna pare a fi legală și executorie.

În astfel de împrejurări din start prezumția nevinovăției în coraborare cu dreptul la un proces echitabil este violat.

La cazul din speță, deși cerița polițistului a fost de a renunța la acțiuni de protest, el invocă în învinuire că am ignorant Legea 218 prin care a fost adoptat Codul Contravențional. Se pare că se urmărește inducerea în eroare inclusiv a instanței de judecată, numai ca să se obțină o condamnare.

Dar în fine, potrivit art.336 alin.(1) Cod contravențional, poate fi sancționată fapta de nesupunere la cerința polițistului de a nu ignora Codul Contravențional, iar eu dacă l-am ignorat nu știu în ce mod, atunci se pare că aş putea fi sancționat. Este o absurditate și un abuz din partea poliției, care în opinia mea în regimul de putere de azi, s-ar putea să fiu pedepsit. Fiindcă cu certitudine se interpretează și se aplică defavorabil legea, pe motive de opinie politică.

Drept dovadă se prezintă foto-copia procesului verbal cu privire la contravenție:

2024

Numărul de înregistrare: 11111
Codul agentului constatator: 321259

Seria: 1
Nr.: 1

MAI 05 2024

PROCES - VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

1. Data încheierii: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ Locul încheierii: Municipiul Cluj Napoca

2. Agentul constatator: Calitatea: Săduț, H. L. Denumirea autorității pe care o reprezintă: Serviciul de Poliție Locală Cluj Napoca

3.1 Persoana în a cărei privire a fost pornit procesul contravențional:
Numele: Săduț, H. L. Adresa juridică: Str. Calea Cluj Napoca

3.2 Persoana fizică cu funcție de răspundere: Numele: Săduț, H. L. Data nașterii: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ Identificat prin: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ eliberat de: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ Domiciliul: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

3.3 Persoana juridică: Denumirea: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ sediul: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ Reprezentantul: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

4. Timpul săvârșirii: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 5. Locul săvârșirii: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 6. Fapta contravențională: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

7. Corpuri delict: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 9. Interpret/traducător: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 11. Anexe: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

12. Obiecțiile și probele persoanelor în a cărei privire a fost pornit procesul contravențional: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 13. Obiecțiile și probele victimelor: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 14. Procesul-verbal a fost încheiat în: 16.10.2023, ora 12⁰⁰ 15. Martor asistent: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATOR

I. De sancționare
Sancțiunea principală: 16.10.2023, ora 12⁰⁰
Sancțiunea complementară: 16.10.2023, ora 12⁰⁰
Data aplicării: 16.10.2023, ora 12⁰⁰
Puncte de penalizare acumulate inițial: 16.10.2023, ora 12⁰⁰
Total puncte de penalizare acumulate: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

II. De încetare a procesului contravențional: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

17. Amendă poate fi achitată în numerar sau prin plată, precum și ordine prin transfer bancar la contul de plată al serviciului guvernamental de poliție locală: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

18. Recunoașterea săvârșirii contravenției: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

19. Mi s-a adus inițial la cunoștință în scris faptul că am fost învinuit în procesul contravențional și am fost informat de drepturile mele, precum și de consecințele posibile ale neajutorării sau a colaborării, cu decizia agentului constatator: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

20. SEMNATURA: 16.10.2023, ora 12⁰⁰

Înjurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (*cauza Kokkinakis contra Greciei din 25 mai 1993*). **Atunci când unact este privit ca**

infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (cauza X. contra Regatului Unit din 7 mai 1982).

Raportînd Jurisprudența CEDO, la fapta contravențională statuată de art.336 Cod Contravențional, atunci nu este clar ce acte și omisiuni sunt de natură să angajeze răspunderea contravențională, or nu poate fi sancționată persoana pentru că nu a resectat o frază a unui polițist, care este catalogată drept cerință legitimă prin prisma art.336 Cod Contravențional.

Totodată este de menționat că în prezentul proces contravențional în cadrul căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate pentru a fi respectate principiile „*nullum crimen sine lege*” și „*nulla poena sine lege*”, stabilite ca valori constituționale în art. 22 din Constituție, se impune ca instanța de judecată **care** examinează cazul să dispună de suficiente pîrghii legale care caracterizează delictul statuat de art.336 Cod contravențional, în deosebi să poată da apreciere care sînt cerințele legale ale polițistului, și dacă ele sînt legale ca să atragă răspunderea contravențională în cazul neîndeplinirii lor.

Or legea operează doar cu expresia: „**cerințe legale**”, iar legalitatea acestor cerințe este lăsată la discreția polițistului care pe de o parte singur dă indicații și singur supune la răspundere persoana care nu-I respectă indicațiile.

Este dificil instanței să înfăptuiească o justiție corectă în cazul dat, avînd în vedere calitatea art.336 Cod contravențional în redacția actuală.

Într-o altă ordine de idei, prevederile art. 336 din Codul contravențional adoptate prin Legea 218/2008, în redacția:

*„Nesubordonarea cu rea-voință **dispoziției sau cererii legitime** a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații și securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității”,*

au fost preluate cu exactitate din Codul cu privire la contravențiile administrative nr.47/1985 adoptat de Sovietul Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, cu reglamentarea în art.174, care prevedea:

Articolul 174.

*Nesubordonarea cu rea-voință **dispoziției sau cererii legitime** a colaboratorului poliției*

*Nesubordonarea cu rea-voință **dispoziției sau cererii legitime** a unui colaborator al poliției, a altui lucrător din organele afacerilor interne sau a unei personae, aflate în exercițiul datoriei de serviciu sau obștești de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității.*

Prin urmare prevederile art.174 din Codul cu privire la contravențiile administrative nr.47/1985 adoptat de Sovietul Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, a fost pe larg utilizat în timpul evenimentelor din 7 aprilie 2009, asupra cetățenilor care au protestat la acea vreme, fiind condamnați oamenii doar în baza unor raporte a angajaților de poliție, care invocau că nu a fost subordonare cerinței legitime a poliției.

Iată vremurile își păstrează astăzi cutuma sovietică, cînd eu am ajuns pe banca acuzațiilor pe motivul că nu m-am subordonat cerinței poliției „**care ar fi legitimă**”, de a renunța la protest.

În astfel de situație, drepturile mele fundamentale consacrate de Constituție la care am făcut referire îmi sînt violate grav, iar eu nu mă pot apăra.

15. În jurisprudența Curții Constituționale, s-a statuat: „Astfel, **controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate**” (HCC nr.2 din 09.02.2016; § 79).

În acest sens, prin prezenta excepție de neconstituționalitate, se acționează împotriva art.336 Cod contravențional, în deosebi împotriva sintagmei „**dispoziției sau cererii legitime**” din conținutul art.336 alin.(1) Cod contravențional care produce ingerințe în drepturile constituționale, formează o reglementare ce derapează de la principiile statului de drept, permite destinatarilor cu drept de aplicare a legii să interpreteze defavorabil legea, să persecute cetățenii și să le violeze drepturile fundamentale la care am făcut referire în prezenta sesizare. Iar aplicarea acestei legi în instanța de judecată este dificilă pe motivul felului cum reglementează starea lucrurilor legea contestată.

F. Lista documentelor relevante

1. Foto-copia procesului verbal inclusă în sesizare.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sînt exacte.

Autorul sesizării,
Șoilița Tudor
Mun. Chișinău

ÎNCHEIERE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

03 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătorul Veaceslav Cernalev, judecător la Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*), soluționând unipersonal în cadrul cauzei contravenționale în baza procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI05 739058 din 16 octombrie 2022, încheiat de către agentul constatat din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de poliție mun. Chișinău, Chilari Ion, în privința cet. Șoilița Tudor, în baza art. 336 alin. (1) din Codul contravențional, cererea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „dispoziției sau cererii legitime” din conținutul art. 336 din Codul contravențional, –

C O N S T A T Ă :

1. La 21 octombrie 2022 Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de poliție mun. Chișinău a expediat în adresa instanței de judecată cauza contravențională în baza procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI05 739058 din 16 octombrie 2022, încheiat de către agentul constatat din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de poliție mun. Chișinău, Chilari Ion, în privința cet. Șoilița Tudor, în baza art. 336 alin. (1) din Codul contravențional.

2. Cauza contravențională nr. 4-22154578-12-4-24102022 (4-3932/2022), pornită în privința cet. Șoilița Tudor, care se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul contravențional, la 24 octombrie 2022 a fost repartizată, prin intermediul programului informațional automatizat de gestionare a dosarelor, judecătorului Veaceslav Cernalev în mod automat – aleatoriu, iar prin încheierea din 26 octombrie 2022 a fost fixată data examinării cauzei pentru 22 februarie 2023, ora 09:30 min..

3. La 01 noiembrie 2022, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor a depus prin intermediul cancelariei instanței de judecată cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității prevederilor art. 336 din Codul contravențional, și anume sintagma: „dispoziției sau cererii legitime”.

4. Studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din considerentele ce succed.

5. Conform dispozițiilor alin. (3) – (3²) al art. 7 din Codul de procedură penală, (3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe

asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

6. Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, „rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale”.

7. Conform pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, dosarul nr. 55b/2015, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (*excepția de neconstituționalitate*), Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

8. Din conținutul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că se invocă neconstituționalitatea prevederilor art. 336 din Codul contravențional, și anume sintagma: „dispoziției sau cererii legitime”, care urmează a fi supus procedurii de verificare a constituționalității în raport cu art. 1 alin. (3), 21, 22, 23, 26, 40 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

9. Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă: sintagma „dispoziției sau cererii legitime” conținută în art. 336 din Codul contravențional, vizată în sesizarea depusă de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. 1 lit. a) din Constituție. Excepția este ridicată de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei. Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate - din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, judecătorul nu a depistat vre-o hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

În consecință, instanța de judecată apreciază că, în speță sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 și art.7 Cod de procedură penală.

10. Reieșind din cele expuse, instanța de judecată va dispune admiterea integrală a cererii înaintate la data de 01 noiembrie 2022 de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „dispoziției sau cererii legitime” conținute în art. 336 din Codul contravențional, și va dispune sesizarea Curții Constituționale.

11. Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor, și copiile materialelor cauzei contravenționale nr. 4-22154578-12-4-24102022 (4-3932/2022).

12. În contextul celor expuse, conducându-se de prevederile art. art. 7, 20, 342 din Codul de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată, –

DISPUNE :

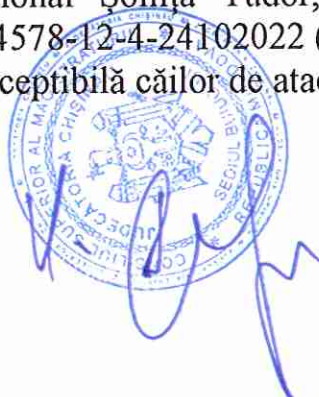
Se admite cererea înaintată la data de 01 noiembrie 2022 de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „dispoziției sau cererii legitime” din conținutul art. 336 din Codul contravențional.

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea realizării controlului constituționalității dispozițiilor cuprinse în art. 336 din Codul contravențional, și anume sintagma: „dispoziției sau cererii legitime”, în raport cu prevederile articolelor 1 alin. (3), 21, 22, 23, 26, 40 și 54 din Constituție.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, cererea și sesizarea înaintate la data de 01 noiembrie 2022 de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Șoilița Tudor, și copiile materialelor cauzei contravenționale nr. 4-22154578-12-4-24102022 (4-3932/2022).

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Judecător

Veaceslav CERNALEV